

شماره

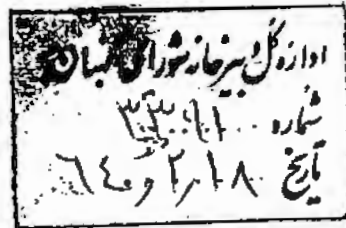
تاریخ

بعثت

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

پس از سلام، پیرو سؤال عده‌ای از نمایندگان مجلس از آقای نخست وزیر و اشکالی که در اعلام وصول آن مطرح فرمودید، اینک استفسار به جمعی از نمایندگان از شورای محترم نگهبان در خصوص مسئله "سؤال از نخست وزیر" به پیوست تقدیم و بمنظور پیشگیری از فوت وقت و تضييع حقوق ملت ایران تقاضای تسریع در تعیین تکلیف میشود.

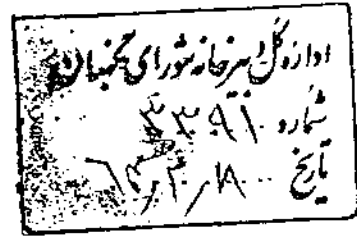

دفتر ریاست مجلس شورای اسلامی

شماره ۱۵۵۸/۲۵۱

تاریخ ۱۸ آذر ۶۷

ساعت ۱۱ صبح بعد از ظهر

بیت

شماره

تاریخ

پیوست

شورای محترم نگهبان ایدهم الله تعالی

باسلام و تقدیم احترام پس از نظری که آن شورا در بررسی آئین نامه داخلی مجلس طی شماره ۴۵۱۳ مورخ ۱۳۶۱/۲/۲ درباره مسئولیت نخست وزیر ، مستند به اصل ۸۸ قانون اساسی ارائه فرمودند و اظهار شد که سؤال بترتیب موجود در اصل ۸۸ از وزیر عملی میشود ، * طی نظریه شماره ۶۳۰۶ مورخ ۶۱/۸/۲۳ درباره طرح قانونی تشکیل شورای عالی صنایع باین شرح . " تشکیل این شورا با توجه باینکه مسئول تصمیمات آن در برابر مجلس معلوم نشده است و مستفاد از اصل ۸۸ - ۱۳۴ و ۱۳۷ قانون اساسی اینست که مجلس و نمایندگان در کل امور اجرائی از نخست وزیر و وزراء حق سؤال دارند با سه اصل مذکور مغایر است " نخست وزیر را مسئول دانسته و اجازه سؤال از وی داده اید همچنین در ماده ۱۵۱ آئین نامه داخلی که بتایید آن شورا نیز رسیده اجازه سؤال از نخست وزیر داده شده است و خصوصاً که بر اساس نص صریح ذیل اصل ۱۳۴ قانون اساسی که مقرر میدارد . "نخست وزیر در برابر مجلس مسئول اقدامات هیئت وزیران است . " طبعاً و بطور قطع نظریه شماره ۴۵۱۳ شورای نگهبان نمیتواند منجر و منتج به عدم مسئولیت نخست وزیر گردد . بعلاوه .

اولاً " . ذیل اصل ۱۳۴ نمیتواند ناظر بر مسئولیت نخست وزیر بعنوان امکان استیضاح باشد ، چون استیضاح نخست وزیر بتنهائی معنی ندارد ، زیرا هم قانون اساسی در اصل ۸۹ پیش بینی استیضاح هیئت وزیران را کرده است و هم اینکه چون در استیضاح مسئله اخذ رای اعتماد مطرح است نمیتواند درباره شخص نخست وزیر معنی داشته باشد . ثانیاً " . کلمه " مجلس " در ذیل اصل ۱۳۴ باین معنی نیست که نخست وزیر باید پاسخگوی کل مجلس بعنوان یک شخصیت حقوقی باشد ، چرا که مجلس اساساً یک شخصیت حقوقی نیست ، و بعلاوه در اصل ۱۳۷ درباره وزراء نیز عیناً چنین عبارتی وجود دارد . یا مثلاً " نمیتوان چنین تفسیر کرد که باید مجلس " مورد سؤال " را تصویب کند ، آنگاه نخست وزیر برای پاسخگویی حاضر شود ، زیرا وقتی قانون اساسی به ۱۰ نفر نماینده اجازه استیضاح هیئت دولت را میدهد ، چگونه میتوان پذیرفت که برای یک سؤال از

* اولاً " وزیر مسئول در اصل ۸۸ ، نخست وزیر را هم شامل میشود ، چرا که نخست وزیر خود یک وزیر است و کلمه " وزیر اول " به " نخست وزیر " ترجمه شده است و کلمه " وزیر مسئول " در این اصل عام میباشد . ثانیاً " بنظر میرسد که اصل ۸۸ قانون اساسی بحث در نحوه و کیفیت پاسخگویی به مجلس دارد و مسئله امکان و توانائی سؤال از وزیر یا نخست وزیر مطرح نیست که شورای نگهبان در نظریه شماره ۴۵۱۳ مورخ ۶۱/۲/۲ خویش با عبارت " با توجه باینکه در اصل ۸۸ تصریح شده که نماینده از وزیر مسئول میتواند سؤال کند . . . " روی مسئله امکان سؤال تکیه کرده است . در حالیکه قانون اساسی در اینجا در مقام بیان این مطلب نبوده است که نماینده از وزیر میتواند از نخست وزیر نمیتواند سؤال کند . حتی دامنه اش توسعه هم یافته و گفته شود در قانون اساسی پیش بینی سؤال از نخست وزیر نشده است ، در این صورت صراحت اصل ۱۳۴ چه میشود ؟

